

Termoelektrane na uglj iz regiona emitovale su prošle godine 5 puta više sumpor-dioksida nego što je dozvoljeno

Termoelektrane na uglj na Zapadnom Balkanu emitovale su prošle godine 5 puta više sumpor-dioksida (SO₂) i 1,8 puta više praškastih materija nego što je dozvoljeno propisima Energetske zajednice o zagađenju vazduha, pokazao je novi izveštaj mreže CEE Bankwatch, naslovljen „Uskladiti ili zatvoriti“.

Na taj način zemlje regiona su četvrtu godinu zaredom prekršile zakonske standarde koji su stupili na snagu 2018. godine u cilju smanjenja smrtonosnog aerozagađenja. CEE Bankwatch je saopštio da su emisije praškastih materija iz postrojenja na uglj u Srbiji, Bosni i Hercegovini, Severnoj Makedoniji i Kosovu porasle u poređenju sa prethodnim godinama. Dok su emisije SO₂ veoma malo opale, ali i dalje višestruko izlaze iz okvira zakona.

Pipa Galop iz CEE Bankwatch-a podsetila je na postupke koji se vode protiv zemalja iz u regionu zbog neusklađenosti sa maksimalnim vrednostima postavljenih u Nacionalnim planovima za smanjenje emisija (NERP-ovi). „Tokom 2021. godine Sekretarijat Energetske zajednice pokrenuo je sporove protiv Bosne i Hercegovine, Kosova, Crne Gore, Severne Makedonije i Srbije, ali to nije bilo dovoljno da ih podstakne na akciju. Evropska komisija mora udvostručiti napore kako bi uvela penale u Ugovor o Energetskoj zajednici ako želi da vlade zemalja Zapadnog Balkana ozbiljno shvate zakon Evropske unije i zdravlje ljudi“, kazala je Galop ovim povodom.

U 2021. godini postrojenja u Srbiji obuhvaćena Nacionalnim planom za smanjenje emisija (NERP) imala su najveće emisije SO₂, sa 249.859 tona, sledeća je bila Bosna i Hercegovina sa 184.092 tone. Obe zemlje su donekle smanjile emisije u 2021. godini u odnosu na 2020. (kada je Srbija emitovala 333.602 tone SO₂, a Bosna i Hercegovina 220.411 tonu).

Termoelektrana Kostolac A2 u Srbiji je po prvi put bila najveći prekršilac u pogledu prekoračenja maksimalnih vrednosti SO₂ kada se posmatraju pojedinačna postrojenja u 2021. godini, emitujući 13 puta više od dozvoljenih vrednosti. Slede TE Tuzla 6 u Bosni i Hercegovini, sa 11,6 puta većim emisijama od dozvoljenih, zatim TE Ugljevik i TE Kakanj 7, sa oko deset puta većim emisijama od dozvoljenih.

Termoelektrana Kostolac B u Srbiji je konačno počela da smanjuje emisiju sumpor-dioksida u 2021. godini, stoji u izveštaju. TE Kostolac B je emitovala 26.015 tona SO₂ - znatno smanjenje u poređenju sa 95.097 tona u 2020. godini - ali i dalje 1,6 puta više od dozvoljenog. Razlog tome je verovatno puštanje u rad postrojenja za odsumporavanje tokom prošle godine.

U apsolutnom smislu, termoelektrana Ugljevik u Bosni i Hercegovini je ponovo bila termoelektrana sa najvećom emisijom SO₂ u regionu u 2021. godini, sa 86.774 tone, iako je instalirana oprema za odsumporavanje u vrednosti od 85 miliona evra, navode autori

Termoelektrane na uglj iz regiona emitovale su prošle godine 5 puta više sumpor-dioksida nego što je dozvoljeno

analize.

Izveštaj mreže CEE Bankwatch za 2020. godinu pokazao je da su emisije sumpor-dioksida iz ukupno 18 regionalnih termoelektrana bile 2,5 puta veće od emisija 221 postrojenja u celoj Evropskoj uniji.

Najveće emisije praškastih materija prošle godine zabeležene su u termoelektrani Gacko u Bosni i Hercegovini, čije su emisije više nego utrostručene u 2021. godini - na 4.960 tona ili 16 puta više nego što je dozvoljeno NERP-om Bosne i Hercegovine, piše Klima.